

APERAS MONATE
Verda Voĉo de Doksy
REDAKTORO ANT. SLANINA
AMUZA GAZETO DE SOMERA ESPERANTO-LERNEJO
REDAKTORO A. SLANINA

---

1. XI. 1947

Bulteno de S. E. L. en Doksy

NI ESTU OPTIMISTOJ !

Optimisto estas homo inklina trovi ĉion bona, ĉiam esperi sukceson, diras la „Plena vortaro“. Multaj homoj faras problemon el aferoj, kiuj fakte problemoj ne estas, multaj homoj pro ĉiamaj zorgoj, ofte bagatelaj, kio estos morgaŭ, kio malbona okazis al ili hieraŭ, forgesas vivi hodiaŭ. La tempo rapide pasas kaj oni povas konstati malgravecon kaj bagatelecon de la estintaj zorgoj kaj timo. Ni, esperantistoj, devas esperi sukceson, ni ne timu, ke nia Esperanta ideo malvenkos. Ĉiu granda ideo bezonas tempon por sia kresko. Nia „sankta afero“ jam proksimiĝas sian maturiĝon, ĉar la mondo bezonas ĝin. Ni – esperantistoj – ne vane esperas !

Red. - S.

Fr. Pel:

KANT' DE L' FRATEC' . . . .

/Al estimata s-ro Dro A.Pitlík /

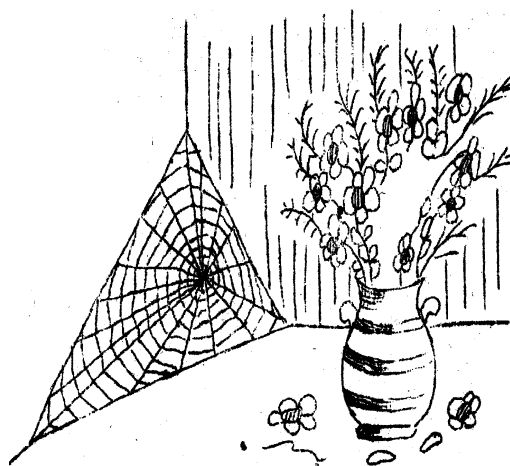
Flugu kant' de l' fratec',
voj estas malfermita.
Dismetu flugilojn !
La vivo hipokrita

logaĵojn preparas.
Kaj retojn araneajn,
eĉ frazojn fariseajn
dumvoje disŝiru !

Ankoraŭ vivas mond'
sub impres de milito,
ankoraŭ ŝajnas ĉi'
kiel la mortolito . . .

Ne timu, do, karul',
kuraĝe ĉirkaŭprenu,
eĉ ame ĉien venu.
Kiel la Dia vort'.

Sankta via misio,
dolĉa nia vizio . . .

Dr. Aug. Pitlík:

Několik kapitol o esperantu
/ Pokračování /

II.

Esperantská abeceda / aboco / má 28 písmen, z nichž každé / mimo ĝ / představuje pouze jeden zvuk. Žádá-li to srozumitelnost telegrafovaného textu, nahrazuje se stříška písmen ĉ, ĵ . . písmenou h: serchi / serĉi /, sherci / ŝerci /, shtato / ŝtato / rozlišuj od stato ! Mimo souhlásku „u“ má esp. abeceda ještě polohlásku „ŭ“, zvanou uo, jež se vyskytuje ve dvojhláskách / diftongoj / aŭ, eŭ, ŭo, ŭa, tvořících jednu slabiku: baldaŭ, Eŭropo, ŭo, ŭa / Zam. napodobení štekotu / . Není dvojhlásky ve slovech j. Bala-u, pere-u, neuzado, trouzi, buduaro a p.

Velkých písmen / majuskloj / užívá se v esperantu tam, kde v češtině. Slova Esperanto / řeč /, Esperanta / esperantský /, Esperante / esperantsky / píše se velkou písmenou, ježto „Esperanto“ je slovo vlastní /Dr.Esperanto / čímž odlišila se uvedená slova též od tvarů slovesa esperi / esperanto – doufatel, esperanta – doufající, esperante – doufaje . . /. Velkým písmenem se píše též Esperantujo a název časopisu „La Esperantisto“. Zájmeno „vi“ psal Zamenhof písmenou malou / minusklo /. V češtině „esperanto“ malou písmenou.

Uživati pro každé slovo jednotného přízvuku / akcento / je mnohokrát lehčí než pamatovati si téměř pro každé slovo zvláštní přízvuk, jako je tomu např. v angličtině, ruštině a j. Pravidelný / stálý / přízvuk na druhé slabice od konce slova činí esperanto velmi lehkým a libozvučným. Jednoslabičná slova a předložky nemají přízvuku, není-li na nich přízvuk větný. Mi estas sur la arbo, ne sub la arbo. V složeninách je na slově základním přízvuk hlavní / ĉefakcento /, na slově určovacím, je-li víceslabičné, slabý přízvuk vedlejší / flankakcento /: samideano, esperantisto. Ve složenině nemohou státi dva přízvuky vedle sebe např. ferĉeno / fero, ĉeno /, ale belaspekta; přízvuk vedlejší víceslabičného slova určovacího přechází proto v zájmu libozvučnosti na slabiku předešlou: aliloke, / alia /, sanigfonto ale saniga, vaporŝipo ale vaporo. Je-li někdy ve složenině třeba dáti důraz na slovo určovací, přechází na ně – výjimkou – též přízvuk hlavní, zatím co slovo základní je bez přízvuku: Iru maldekstren ne dekstren; li estas mia bofrato ne frato; matenmanĝon mi deziras, ne tagmanĝon. - Přízvukem větným / frazakcento /, jež pronášíme zvýšeným hlasem, zdůrazňujeme nejdůležitější část / slovo / věty. Ve větě: Mi / ne iu alia / venos / ne alveturos /, hodiaŭ / ne morgaŭ /, al vi / ne al iu alia / přízvukujeme to slovo, na které klademe důraz. Nejsilnější přízvuk ve větě je na jejím počátku neb konci, kam někdy zdůrazněné slovo klademe. Nezapomeňme, že někdy špatně položený přízvuk větný často změní smysl věty ! –

Slovosled /vortordo / v esperantu je volný po způsobu slovanských řečí, ale ne tak volný, aby tím trpěl smysl věty, její srozumitelnost a libozvučnost řečeného. I v esperantu dávejme proto přednost slovosledu normálnímu / podmět, sloveso, předmět, příslovečné určení /. Jednoduchý a logický esperantský sloh žádá, aby jednotlivé části větné, na sobě závislé, nebyly daleko od sebe jak v běžné mluvě tak v poesii !

Slova ankaŭ, eĉ, ne, nur stojí vždy před svým slovem; od jejich posice závisí smysl celé věty: Ankaŭ mi dancis hieraŭ en la domo. Mi ankaŭ dancis h. en la d. Mi d. ankaŭ hieraŭ en la d. Mi d. h. ankaŭ en la domo. - Li ridas eĉ pri tio. Ne mi skribis la leteron. Hieraŭ mi nur legis.

/ Pokračování /

NOVAĴOJ

„Doksanoj“ al Praha !!

La partoprenintoj al la Somera Esperanto-Lernejo en Doksy 1946 kaj 1947, ĝia amikaro kaj la esp. somergastoj en Doksy estas sincere invitataj al la „Nikolaŭ vespero“, aranĝata de E-klubo en Praha sabaton la 13-an de decembro 1947 en granda salono de „Letecký klub“, Praha II, Smečky. Dimanĉe la 14-an de dec. kunsidos la Doksanoj en aparva sia kunveno. Sciigu vian aliĝon al la redaktoro de VVD, samideano A. Slanina, Praha XVI, Nádražní 13.

Esperanta artvespero.

E-klubo en Praha aranĝos la 22-an de nov. 1947 en „Ženský klub“, Praha II, Smečky 26 Solenan Esperantan vesperon okaze de la 60-jara jubileo de Esperanto kaj 45-jara jubileo de la klubo. E-klubo Praha vin kore invitas.

Naskiĝtago de la Majstro.

La 15-an de dec. 1947 rememoras la esperantistoj la 88-an naskiĝtagon de la Majstro, kiu naskiĝis la 15-an de dec. 1859 en Bialystok.

Smutnou novinu

nám přinesla pošta před uzávěrkou VVD: náš přítel samideán JOSEF SLEPIČKA Z VODŇAN nás navždy opustil. Všichni se naň pamatujete, dvakrát se zúčastnil Letní školy v Doksech. Zemřel ve věku 62 let ve středu 12. listopadu 1947. Dělíme se s pozůstalými o jejich bolest a prosíme, aby přijali od nás projev upřímné soustrasti.

Voĉoj pri SELD

S-anino sinjorino Valešová al Turnov interalie skribas: . . . " ĉu ne estas superflue certigi vin, ke mi konservos la fojon, gajnitan dum belega libertempo, travivija en esperantista rondo en Doksy. Kredu, la amplenaj rememoraj tute ne paligis je kontraŭe ili tago post tago fariĝas pli ĉarmaj kaj pli korteŝaj . . ." . . kaj ni aldonas: Je feliĉa revido denove en Doksy.! Bonfarton!

SENTECOJ

Ju pli da verkoj, des pli da papero. - . -

VORTLUDOJ

Ordoni ne signifas oron doni. Pardonu al mi, sed nepre se paron da vangofrapoj. - . -

PROVERBOJ

Vortojn ŝparu, agojn faru! Kiu perdis kapon, ne bezonas ĉapon. Dum la monuj' plenas – la amik' vin benas.

KONTRAŬ DOLORO HELPAS BONA HUMORO . . .

Malkompreniĝo.

Prezentu al vi, amiko mian ĉagrenon! Mi forgesis hejme mian monujon. Pruntu el mi 500 ĝis morgaŭ. Tion mi ne povas, sed mi povas konsili al vi certan rimedon, por ricevi tiun monon.

Ho, mi dankas, vi estas vera amiko.

Jen estas 2.50 Kčs, veturu per tramo, revenu hejmen por preni la monujon.

Tri vizaĝoj de kuracisto.

La unua - similanta al anĝelo - kiam li konsilas.

La dua - similanta al Dio - kiam li helpas.

La tria - similanta al diablo - kiam li postulas monon.

Ĉielo helpis.

Kuracisto: Feliĉe, ĉielo helpis vin.

Malsanulo: Feliĉe, al vi mi nenion pagos. - . -

-

ANONCOJ

Komercistoj - mendu ĉe mi mian bluigan paston, kiun mi liveras dank' al ĝia bona kvalito kaj Esp. nomo "Doksana" en la tutan mondon. La tolaĵo benonas mian blankigan tolaĵ-blumon "Doksana". Parton de la enspezo mi dediĉas al la loka E-klubo. Informu vin ĉe kaj petu specimenon de: Antonín Sedlák, fabrikisto Doksy apud Mácha-lago, kiu tuj respondos al vi.

Príspevky do VDD zasílejte laskavě na adresu:

Ant. Slanina, Praha XVI, Nádražní 13.